

disse Forsvarsplaner, tage som Helhed, og jeg finder, at de ærede Medlemmer fra Langeland (P. Munch) og fra Holbæk (Rode) ikke have nogen Grund til at mene, saaledes som det er blevet udtalt, at der skulde være en latent Godkendelse af de Radikales Forslag i Vælgernes Afstemning. Den kan jeg nu slet ikke finde. Er der noget Forslag, der har haft en meget stærk Modvind ved Valgene, er det da det. Den Modvind, som de forsvarsvenlige Grupper have haft hver for sit Forslag, modvirkes dog noget derved, at vi have haft et Flertal for en Række af Foranstaltninger, og det Foranstaltninger, som de fleste af os anse for de vigtigste og de væsentligste, om end heller ikke nogen af os har haft Flertal for sin Forsvarsplan som Helhed. Men for den radikale Gruppens Vedkommende maa man vel sige, at baade dens Forsvarsplans Enkeltheder og dens Helhed er grundig og afgørende underkendt af Vælgene. Man vil saa trøste sig med, at det Flertal, der kan paavises for samtlige de Foranstaltninger, der gaa ud paa at gøre vort nuværende Forsvar effektivt, har intet at sige, thi Stemmerne derfor ere afgivne under forskellige Forudsætninger, under Forudsætning af en forskellig Behandling af et enkelt Punkt, nemlig Københavns Sikring til Landsiden. Men derved er jo at bemærke, at hvilken Ordning man saa vælger med Hensyn til København, enten man vil følge Højre, eller man vil følge Regeringen, eller man vil følge det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen), saa ere de Foranstaltninger, som vi ere enige om, af os alle erkendte for betydningsfulde og vigtige, selv om det Punkt, paa hvilket der er Strid, bliver afgjort paa en Maade, man ikke billiger. Det tror jeg, jeg tør sige.

Fra ærede Medlemmers Side har der foreligget en Række Spørgsmaal om, hvad jeg vilde foreslaa i Udvalget, og hvilken Udgang jeg kunde tænke mig paa Sagen. Jeg haaber, de ærede Medlemmer ville indrømme, at de ikke selv have ventet at faa noget Svar paa dette Spørgsmaal. De vilde være berettigede til et Svar, hvis vi fra denne Behandling umiddelbart gik ud til Valgkampen. Men vi gaa nu ind til en Udvalgsbehandling, og de Drøftelser, som skulle finde Sted om, hvorledes de Grupper, der ere enige i det væsentlige, kunne enes om et samlet Forslag, henlægges rettest til Udvalget. Jeg tror ikke, at det vilde være hensigtsmæssigt, og heller ikke, at nogen skulde kunne vente af mig, at

jeg vilde komme ind paa nærmere Antydninger i saa Henseende.

Endvidere har man sagt, at det var højst besynderligt, at jeg vilde etablere noget, som det ærede Medlem fra Holbæk (Rode) kaldte en Generalstabsparlamentarisme, at jeg vilde ende med at staa som slet og ret Fuldmægtig for Generalstaben. Jeg tillader mig med Formandens Samtykke at oplæse de Ord af mine Udtalelser, som vendes paa denne Maade. Jeg sagde: „Regeringen vil acceptere enhver Ordning, selv om den fjerner sig langt fra, hvad Regeringen i og for sig kunde anse for den bedste, enhver Ordning, som den efter Samraad med de kompetente sagkyndige i begge Værn, som den nødvendig maa støtte sig til, kan anse for forsvarlig, enhver Ordning, som ikke kompromitterer Landets Stilling som neutral Stat overfor Udlandet.“ Hermed er ikke sagt, at Regeringen vil lade sin Stilling i eet og alt bestemme af de sagkyndige. Jeg har jo baade her i Dag og mange Gange tidligere udviklet, at de sagkyndige kunne stille større Fordringer, end Lovgivningsmagten af finansielle og andre Grunde kan tilfredsstille. Men jeg tror dog, at man vil indrømme, at det ikke er unaturligt, at Forsvarsministeren, inden han beslutter sig til at acceptere en Ordning, der vedrører Landets Militærvæsen, maa forhandle med de militære sagkyndige af begge Værn, og han maa lade sin Beslutning influere i ikke uvæsentlig Grad af denne Forhandling. Men at jeg vilde gøre mig til blot Redskab for militære sagkyndige, har jeg aldrig udtalt, heller ikke ved den nævnte Lejlighed.

En interessant Ting er kommen frem under denne Forhandling her. Det er aldrig tidligere med saa skarpe, rene Ord blevet udtalt, i hvilken Grad man her stoler paa at være klogere end hele den øvrige Verden tilsammen. Jeg brugte dette Udtryk i min første Tale, og det blev saa at sige med Begejstring optaget. „Ja, vi ere klogere“, det var den Genlyd, som mødte disse Udtalelser. Det blev maaske stærkest understreget af det ærede Medlem fra Holbæk (Rode), som sagde: Ja, vi erkende, at de andre Stater ere inde i en Vanvidsrus, vi ville ikke være med i denne Dødedans, vi ere kloge nok til det, og vi have altid været det. Nu var det jo ikke rigtigt, hvad det ærede Medlem fremhævede, at den hele Forfatningskamp her i Landet har været ført paa Indskrænkning af Militæruddgifterne, nej, saa lavtliggende et Maal har Forfatningskampen